

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

54 720 02 Fogászati asszisztens

2021. július 14.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábíán Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1.

6 pont

Írja be a táblázatba a hiányzó latin kifejezéseket!

magyar	latin
nyál	<i>saliva</i>
homloklebeny	<i>lobus frontalis</i>
kulcscsont	<i>clavicula</i>
állcsúcs	<i>protuberantia mentalis/mentum</i>
combcsont	<i>femur</i>
fogbél	<i>pulpa</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.

8 pont

Csoportosítsa az arckoponya csontjait a megadott szempontok szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. szájpadcsont
2. járomcsont
3. rostacsont
4. felső állcsont
5. orrcsont
6. alsó állcsont
7. ekecsont
8. könnyecsont

Páratlan csontok: ...3., 6., 7....

Páros csontok: ...1., 2., 4., 5., 8....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

3.

5 pont

Húzza alá az alábbi felsorolásból a kézfertőtlenítésre és a kesztyűhasználatra vonatkozó helyes megállapításokat!

- A kesztyű alkalmazása minden esetben helyettesíti a kézfertőtlenítést.
- Szennyeskezelés után - a vizsgáló kesztyű levételét követően - kezet kell fertőtleníteni.
- Amennyiben a kézhigiéne indikációja fennáll egy kesztyűben végzett tevékenység közben, le kell venni a kesztyűt és kezet kell fertőtleníteni.
- A beavatkozások előtt legalább 10 perccel el kell végezni a kézfertőtlenítést.
- Steril kesztyűt kell használni minden ápolási beavatkozáskor.
- A kesztyűhasználat nem helyettesít egy kézhigiénés akciót sem.
- Steril kesztyű használatát követően nem szükséges kezet fertőtleníteni.
- A hiányos kézfertőtlenítés miatt a kéz kontaminált marad.
- A kézfertőtlenítő szert a betegtől elzárva kell tárolni.
- A kesztyű levételét követően mindig kézfertőtlenítést kell végezni.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

4.

6 pont

Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

Kiknek a szervezetében termelődhet anti-D ellenanyag?

...azoknak az Rh-negatív egyéneknek a szervezetében, akiknek valamilyen okból D-antigén jutott a vérükbe....

Hol termelődik az oxitocin ?

...az agyalapi mirigy hátsó lebenyében...

Hol termelődik a tesztoszteron?

...a herében...

Melyik két hormont termeli a petefészek?

...az ösztrogént és a progeszteront...

Hány napos a női nemi ciklus átlagos időtartama?

...28 napos...

Hányadik napon következik be általában az ovuláció?

...a 14. napon...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5.*

3 pont **Soroljon fel három okot, amely elhúzódó vérzést okozhat!**

- *thrombocythiány, vagy kóros működés*
- *a véralvadáshoz szükséges faktorok hiánya*
- *az érfal áteresztőképességének változása*
- *tartós véralvadásgátló kezelés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.*

8 pont **Írja le a nyállal kapcsolatos ismereteit a megadott szempontok alapján!**

Szerepe: Írjon négyet!

- *a falat átnedvesítésével lehetővé teszi annak lenyelését*
- *enzimjeivel a szénhidrátok bontását végzi*
- *baktericid hatása révén megakadályozza, hogy a baktériumok elterjedjenek a szájüregben*
- *számos anyag a nyál útján is kiválasztódik (jód, higany, bizmut)*
- *a szájüreget nedvesen tartja*

Napi termelődő mennyisége: *kb. 1,5 liter*A nyál pH-ja: *... 6,2-7,4 közötti ...*

A nyál mennyiségét befolyásoló tényezők: Írjon kettőt!

- *kor*
- *nem*
- *egészségi állapot*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.

3 pont **Sorolja fel a fogpótlások három alapvető típusát!**

- *fogakhoz rögzített*
- *fogatlan állcsontok, vagy állcsontrészek nyálkahártyával borított felszínére fekvők*
- *állcsontokba beültetett implantátumokon rögzítettek és/vagy megtámasztottak*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.

5 pont

Húzza alá a felsorolásból a fogágybetegség kialakulásában szerepet játszó lokális tényezőket!

- dohányzás
- fogak alaki rendellenességei
- osteoporosis
- fogkő
- fogak helyzeti rendellenességei
- genetikai tényezők
- túlérő tömés
- elálló koronaszélek
- emocionális stressz
- etnikai hovatartozás

(Csak az 5 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

9.

6 pont

Írja be a táblázatba a fogászatban használt irányok jelentését!

Irányok	Jelentésük
vestibularis	<i>fogíven kívülre, a szájtornács felé</i>
transzverzális	<i>harántirányú (egyik oldalról a másik oldal felé mutató)</i>
oralis	<i>a fogíven belülre, a szájüreg felé</i>
sagittalis	<i>előlről hátrafelé irányuló</i>
palatinalis	<i>az oralisnak megfelelő jelölés a felső állcsonton</i>
vertikális	<i>függőleges (alulról felfelé vagy felülről lefelé)</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.*

4 pont

Határozza meg az alábbi fogalmak jelentését!

- respirációs térfogat: *egy nyugodt légvétel alatt be-, illetve kilégtett levegő mennyisége*
- komplementer levegő: *mély belégzés során a respirációs levegő mennyiségén felül beszívott levegőmennyiség*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

11.***6 pont** **Soroljon fel a vegetatív idegrendszer szimpatikus hatásai közül hatot!**

- *a pupilla tágul*
- *a hörgők tágulnak*
- *a szívizom aktivitása fokozódik*
- *a vérnyomás emelkedik*
- *csökken a bélperisztaltika*
- *csökken a vesék kiválasztása*
- *a szív koszorúserei tágulnak*
- *a verejékmirigyek szekréciója fokozódik*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.***6 pont** **Ismertesse a kivethető fogszabályozó készülékek hátrányait! Írjon hatot!**

- *a páciens együttműködése elengedhetetlen*
- *hosszabb a kezelés időtartama*
- *a behelyezés-eltávolítás kezűgyességet igényel*
- *a túl nagy készüléket (aktivátorok) nehezebb megszokni*
- *a rövid, apró fogakon nehezen ül meg, kiesik*
- *széles alkalmazási területük ellenére nem univerzálisak*
- *nem minden eltérés kezelésére alkalmazhatóak*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.**3 pont** **Húzza alá az alábbiak közül azokat a tényezőket, amelyek miatt a gyermekek maradó fogainak szuvasodása esetén eltérő ellátási módszert alkalmazunk, mint felnőtteknél!**

- a foggyökér fejlődésben van
- vastag a dentinréteg
- tág a pulpakamra
- szűk a pulpakamra
- vékony a dentinréteg
- a foggyökér már nem fejlődik

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

14.*

6 pont

Írja le a megadott szakkifejezések jelentését és meghatározását!

Psalidodontia

Jelentése: *Ollóharapás.*Meghatározása: *Az európai ember normális harapási formája. A záróharapásban (centralis occlusio) a felső metszőfogak 1-2 mm-t takarnak az alsókból.*

Overbite

Jelentése: *Metszőfog-túlharapás.*Meghatározása: *Záróharapásban a metszőfogak takarásának mértéke az alsófogakból. Normálérték kb.: 2 mm.*

Overjet

Jelentése: *Metszőfog-előreharapás.*Meghatározása: *Záróharapásban a felső- és az alsó metszők éle közötti távolság.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.

4 pont

Húzza alá a tejfogak extractiojának indikációit!

- juvenilis parodontitis
- rágást és fogáttörést akadályozó tejfoggyökerek
- amelogenesis imperfecta
- szám feletti fog
- általános tünetekkel járó, helyi megbetegedést okozó tejfog, amennyiben más módon nem szüntethetők meg a panaszok
- a fogváltás menetét tartósan akadályozó beteg tejfog
- baleseti sérülések
- ectopia
- fogszabályozási célból, fogívszűkület esetén

(Csak a 4 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

16.*

6 pont

Fogalmazza meg a fogászati prevenciók célját!

A primer prevenció célja: *a caries és a parodontopathiák, valamint a fogazati anomáliák és a szájüregi malignus folyamatok kialakulásának meggátlása, a beható káros tényezők távol tartása, kiküszöbölése megfelelő életmód-változtatás és bizonyos preventív beavatkozások útján (pl. barázdazárás).*

A szekunder prevenció célja: *a fogazat és a szájüreg betegségeinek korai felismerése (szűrés), azok progressziójának meggátlása, korai tömés- és gingivitisterápia, orthodontiai kezelés, praecancerosus laesiok korai diagnózisa és ellátása.*

A terciér prevenció célja: *a már kialakult betegségek gyógyítása konzerváló, szájsebészeti és protetikai beavatkozások útján, a betegség visszatérésének elhárítása, vagyis a recidivák, metasztázisok megelőzése, a betegek utógondozása.*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

17.

7 pont

Rendezze helyes sorrendbe az enossealis műgyökér-beültetés és fogpótlás alábbiakban felsorolt lépéseit! Írja le a sorszámokat a megfelelő sorrendben!

1. 3-6 hónap gyógyulási idő (csontosodás – osseointegráció)
2. implantátum beültetése
3. 1-2 hét gyógyulás
4. ínformázó csavar behelyezése
5. kontrollröntgen
6. tervezés, előkészítés (OP, kislabor, CBCT)
7. felépítmény (fogpótlás) elkészítése

Helyes sorrend: *...6...., ...2...., ...5...., ...1...., ...4...., ...3...., ...7....*

(Csak a helyes sorrend esetén adható pont!)

18.*

8 pont

Nevezze meg az AIDS betegek jellemző szájüregi elváltozásait! Írjon egy-egy példát az elváltozásokra!

- *gombás fertőzések: akut álhártyás candidiasis, akut atrophiás és krónikus hyperplasticus candidiasis (soor)*
- *bakteriális fertőzések: gingivitis ulcerosa, parodontitis*
- *vírusfertőzések: herpes simplex és -zoster, hajás leukoplakia*
- *daganatok: Kaposi-sarcoma a palatumon, non-Hodgkin-lymphoma*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)